

33. TEKMOVANJE MLADINA IN GORE
TEST – REGIJSKO TEKMOVANJE MLADINA IN GORE
19. november 2022

IME EKIPE: _____
OSNOVNA ŠOLA: _____
PLANINSKO DRUŠTVO: _____

ČLANI EKIPE: 1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

MENTOR/-ICA
EKIPE: _____

NAVODILA ZA PISANJE TESTA:

Na zgornje črte lepo in čitljivo napišite IME EKIPE, OSNOVNE ŠOLE in PLANINSKEGA DRUŠTVA ter VAŠA IMENA IN PRIIMKE in ime in priimek vašega MENTORJA. Nato se skupaj lotite reševanja testa.

Vsi skupaj pozorno preberite vprašanja in **obkrožite črko** pred pravilnim odgovorom. Vedno je pravilen **samo en** odgovor. Če se zmotite in nato odgovor popravljate, to pregledno označite.

Pravilni odgovori štejejo **dve, tri oziroma pet točk**. Pri vprašanjih številka 14 in 25 je vsak pravilen odgovor vreden **0,5 točke**, pri vprašanjih 15 in 16 po **1 točko**, pri vprašanjih 7 in 24 pa po **2 točki**. Neodgovorjeno vprašanje in napačen odgovor ne prineseta **točk**.

Čas pisanja je **45 minut**.

REZULTATI:

	ŠTEVILO	TOČKE	SKUPAJ TOČK
ŠTEVILO PRAVILNIH ODGOVOROV ZA 5 TOČK		X 5	
ŠTEVILO PRAVILNIH ODGOVOROV ZA 3 TOČKE		X 3	
ŠTEVILO PRAVILNIH ODGOVOROV ZA 2 TOČKI		X 2	
ŠTEVILO PRAVILNIH ODGOVOROV ZA 1 TOČKO		X 1	
ŠTEVILO PRAVILNIH ODGOVOROV ZA 0,5 TOČKE		X 0,5	
ŠTEVILO NEODGOVORJENIH VPRAŠANJ IN NAPAČNIH ODGOVOROV		X 0	
SKUPAJ	43 odgovorov		

POPRAVLJAL: _____

EKIPA JE DOSEGLA _____ TOČK, KAR JE _____ MESTO.

1. Slovensko planinsko društvo, predhodnik Planinske zveze Slovenije, je bilo ustanovljeno leta 1893 v Ljubljani. Do njegove ustanovitve pa bi skoraj prišlo že 21 let prej, v Bohinju, vendar društvo takrat še ni bilo formalno potrjeno.

Kako se je imenovala skupina, ki velja za predhodnika Slovenskega planinskega društva?

- a) Drenovci
- b) Piparji
- c) Skalaši
- d) Triglavski prijatelji

Točke   0   2

2. Vrh Triglava je bil prvič dokumentirano dosežen 26. avgusta 1778, ko so na njem skupaj stali štirje srčni možje.

Primerjaj čas osvojitve Triglava s časom osvojitve najvišjega vrha Avstrije in najvišjega vrha Alp.

- a) Triglav je bil osvojen prej kot Mont Blanc in kasneje kot Grossglockner.
- b) Triglav je bil osvojen prej kot Mont Blanc in kot Grossglockner.
- c) Triglav je bil osvojen kasneje kot Mont Blanc in prej kot Grossglockner.
- d) Triglav je bil osvojen kasneje kot Mont Blanc in kot Grossglockner.

Točke   0   3

3. Osmo sezono izbora Naj planinska koča je zaznamoval spremenjen način glasovanja, in sicer glasovanje po treh kriterijih – po urejenosti, gostoljubju in ponudbi. Vsak uporabnik je lahko glasoval samo enkrat.

Zmagali sta koči, ki sta prejeli najvišje število točk oziroma najvišjo skupno oceno. Kateri koči sta to?

- a) Zasavska koča na Prehodavcih in Dom na Kofcah
- b) Mihov dom na Vršiču in Krekova koča na Ratitovcu
- c) Krekova koča na Ratitovcu in Dom na Kofcah
- d) Prostori PZS v Ljubljani in PUS Bavšica

Točke   0   3

4. V zgodovini planinske organizacije se je v njenem vodstvu zvrstilo kar nekaj predsednikov. Po prvem se imenuje tudi planinska koča nad Bohinjsko Bistrico.

Kdo je bil prvi predsednik Planinske zveze Slovenije?

- a) Fran Orožen
- b) Bojan Rotovnik
- c) Jakob Aljaž
- d) Žiga Zois

Točke   0   3

5. Med samovarovanim in varovanim gibanjem, pa tudi ob drugih priložnostih uporabljamo v različne namene vrvi in trakove, zato je nujno poznati in znati narediti nekaj vozlov.

Izdelava katerega vozla je prikazana na zgornji sliki?

- a) Kravatnega vozla
- b) Ambulantnega vozla
- c) Bičevega vozla
- d) Kavbojskega vozla

Točke 0 3

---

6. Do gora imamo vsi prost dostop, vendar ima tudi ta svoboda svoje meje, določene z naravnimi danostmi in zakonitostmi. Ko smo v dvomu, kako ravnati, se v dobro narave odpovejmo nepremišljenemu ravnanju.

Ena pomembnih planinskih vrednot je spoštovanje in varovanje gora in njihove divje narave. Obkrožite nepravilni odgovor!

- a) V gorah uporabljamo planinske poti, ker usmerjajo obisk, povečujejo varnost in preprečujejo erozijo.
- b) Smeti vedno odnesemo v planinsko kočo in jih tam, ločeno, odvržemo v ustrezni smetnjak.
- c) Pri srečanju na ozki stezi naj se umakne spretnejši, močnejši in mlajši.
- d) Priporočeno je, da so med hojo mobilni telefoni izklopljeni.

Točke 0 2

---

7. Mentorica planinskega krožka vas je prosila, da za prvi izlet planinske skupine pripravite za udeležence nekaj družabnih iger oziroma natančneje nekaj ledolomilcev.

Katere igre so ledolomilci?

- a) To so miselne igre, pri katerih je treba »streti miselne orehe« oz. »lomiti led«.
- b) To so preproste igre, ki jih uporabimo na začetku srečanja, da z njimi premagamo uvodno nelagodje.
- c) To so igre, pri katerih se poje in ustvarja ritem. Izvirajo iz Skandinavije, kjer so ritem ustvarjali s tolčenjem po ledu.
- d) To so daljše igre, ki nato potekajo vse leto ali ves čas taborjenja (na primer igra Skriti prijatelj).

Točke 0 2

---

8. Ena prvih zabeleženih nesreč s smrtnim izidom v slovenskih gorah se je zgodila pred 200 leti, na Triglavu. Tudi julija letos se je na Triglavu zgodila takšna nesreča, v njej pa je bila udeležena večja skupina planincev.

Kaj je povzročilo nesrečo?

- a) Padanje kamenja
- b) Padec v ledeniško razpoko
- c) Zdrs
- d) Udar strele

Točke   0   2

---

9. Mateja je nastanjena v Planinskem učnem središču Bavšica, zjutraj pa se bo odpravila na Bavški Grintovec. Na turo bi se rada dobro pripravila in poskrbela za zadostne zaloge energije.

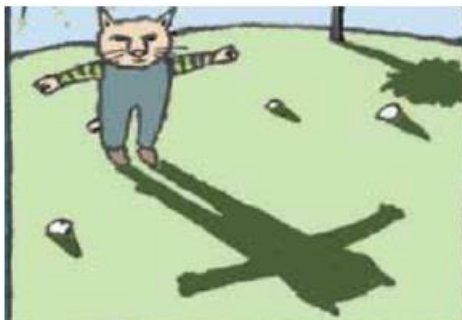
Obkrožite ali DRŽI ali NE DRŽI.

1.	V učbeniku Planinska šola je prebrala, da »dovajajo« enostavni ogljikovi hidrati »počasno« energijo, sestavljeni ogljikovi hidrati pa »hitro« energijo.	DRŽI/ NE DRŽI
2.	Za zajtrk bo jedla polnozrnat ovsene kosmiče.	DRŽI/ NE DRŽI
3.	Če bo med turo potrebovala »hitro« energijo, bo segla po medu.	DRŽI/ NE DRŽI

Točke   0   3

---

10. UV-sevanja človek ne zazna s čutili, nekoliko pa je mogoče sklepati na prisotnost sončnih UV-žarkov po višini sonca nad obzorjem. Mali muc sklepa o moči UV-žarkov po dolžini svoje sence.

Po svoji senci Mali muc ocenjuje, da je UV-sevanje zelo močno in izpostavljenost zelo velika.

Kako ocenjuješ njegovo razmišljanje? Obkroži.

DRŽI/ NE DRŽI

Točke   0   3

---

11. Bor, Brin in Tisa se iz Kamniške Bistrice podajo na izlet proti Korošici. Ko se začnejo iz doline Kamniške Bele vzpenjati proti Presedljaju, naletijo na posledice dogajanja v steni Rzenika konec februarja 2021.

Kako imenujemo pobočni proces, pri katerem gradivo prosto pada ali se prevrača po pobočju, nato pa se grušč in prevrnjeni bloki odlagajo pod pobočjem?

- a) Gruščnati tok
- b) Skalni podor
- c) Usad
- d) Zemeljski plaz

Točke   0   3

12. Če v hribih potrebujemo pomoč, smo pa brez omrežja, poiščemo obveščevalne točke GRS (to so npr. planinske postojanke in visokogorske kmetije). Vidno so označene z znakom GRS.

Kaj je upodobljeno v znaku Gorske reševalne zveze?

- a) Jalovec in letnica
- b) Gojzar in lepi čeveljc
- c) Rdeč križ in planika
- d) Moder križ, ki ga ovija kača

Točke   0   3

13. Ana, Žiga, Ajda in Jerca so se na jesensko enakonočje odpravili na izlet v Tamar, da bi tam spremljali pot Sonca. V Ratečah so ob 7^h ugotovili, da je Sonce na vzhodu. Do doma v Tamarju so prispeli ob 10^h in ponovno izmerili azimut.

Sonce je bilo skoraj neposredno nad Malo Mojstrovko. Približno koliko je bil izmerjen azimut? (Za nalogo ne potrebujete zemljevida.)

- a) 105°
- b) 115°
- c) 135°
- d) 145°

Točke   0   3

14. Čez Slovenijo poteka več mednarodnih pešpoti. Med zadnjimi je bila odprta, leta 2016, t. i. Mediteranska pešpot, ki poteka pri nas od Škofij do Sečovelj.

Kako se uradno imenuje ta pešpot?

- a) Evropska pešpot E6
- b) Evropska pešpot E7
- c) Evropska pešpot E12
- d) Via Alpina

Točke   0   2

15. Lea in Daniel sta se odpravila na plezanje v Osp. Na informativni tabli prebereta informacijo o mogočni ptici, ki se je po 20 letih odsotnosti leta 2019 spet pojavila na tem območju. Gnezdi v strmih skalnih stenah, prepoznavna pa je predvsem po pernatih naglavnih čopkih in živo oranžnih šarenicah.

Zaradi te informacije sta za plezanje izbrala smeri v delu stene, kjer te ogrožene ptice ne bosta motila. Za katero ptico gre?

- a) Beloglavi jastreb
- b) Krokav
- c) Planinski orel
- d) Velika uharica

Točke   0   3

16. Že zgodnje raziskovalce gorskega sveta je navdihnili živopisna odeja gorskega cvetja. Nekateri gorske cvetice so poimenovane po njihovih odkriteljih, pri drugih sta imenovanje navdihnili njihova oblika ali barva.

Fotografirani sta dve rastlini, navedene pa so štiri. Izberi številki pred pravilnima poimenovanjema in ju napiši na črtico pod ustrezno fotografijo.

- a) Kranjska lilija
- b) Turška lilija
- c) Zoisova zvončica
- d) Clusijev svišč

Točke   0   2

17. Skupina planincev se je odpravila na Snežnik, na zimovanje. Na Sviščakih jih je pričakalo oblačno vreme z rahlim sneženjem. V gozdu niso imeli težav s hojo, ko so prišli iz gozda pod vršna pobočja, pa jih je pričakalo veliko novozapadlega suhega snega. Udiralo se jim je čez kolena, saj gaz še ni bila narejena.

Kako naj hodijo, da bo to najboljše za vso skupino in za njihov uspešen vzpon do koč?

- a) Prvi naj hodijo otroci, ki so najlažji in se jim najmanj udara. Tako utirajo pot za odrasle in težje, ki bodo s tem lažje napredovali.
- b) Prvi naj hodi najtežji in največji, saj se bo tako utrudil le on, in bodo drugi prihranili energijo.
- c) Pri hoji naj se na čelu izmenjujejo, pri tem naj prvi z lopato odmetava sneg in tako dela pot za druge.
- d) Pri hoji naj se na čelu izmenjujejo, da se naporno gaženje porazdeli na vse.

Točke   0   5

18. Na Hanzovi poti na Mojstrovko Petra naleti na planinca, ki je s poškodovano nogo obsedel na skali. Pove ji, da je poklical številko 112 in da prihajajo ponj gorski reševalci. Takoj zatem zaslišita helikopter.

Kako naj se odzove Petra, ko zagleda helikopter?

- a) Sede tesno k planincu, saj je, če bo sedel sam, večja verjetnost, da ga bo helikopter odpihnil.
- b) Postavi se na vidno mesto in s telesom oblikuje črko Y, kar pomeni »yes«/da, potrebujemo pomoč.
- c) Postavi se na vidno mesto in s telesom oblikuje črko N, kar pomeni »nesreča«, potrebujemo pomoč.
- d) Pomaga vstati planincu, da on pomaha helikopterju, saj je on tisti, ki potrebuje pomoč.

Točke   0   3

19. V zadnjih desetletjih je orientacijo močno olajšala uporaba globalnih navigacijskih satelitskih sistemov (GNSS), ki omogočajo natančno določanje položaja na zemeljski površini.

Katera trditev o GNSS ne drži?

- a) Trenutno poznamo štiri globalne navigacijske satelitske sisteme.
- b) Razvoj globalnih navigacijskih satelitskih sistemov se je začel zaradi potreb vojske.
- c) Sateliti so od Zemlje oddaljeni okoli 36.000 kilometrov.
- d) V vsakem trenutku so s poljubne točke na Zemlji teoretično vidni vsaj štirje sateliti GPS.

Točke   0   3

20. Eva se je namenila zjutraj z Vršiča (1611 m n.v.) na pohod do Slemenove špice (1911 m n.v.) in nazaj. Ker je imela doma na voljo več različnih nahrbtnikov, je po tehtnem premisleku vzela oranžnega, v katerega je lahko spravila vse, kar je potrebovala za varen pohod.

Kako velik nahrbtnik bo potrebovala za ta pohod?

- a) Potrebovala bo 2-litrski nahrbtnik za čez eno ramo.
- b) Potrebovala bo 30-litrski nahrbtnik.
- c) Potrebovala bo vsaj 60-litrski nahrbtnik, saj bo za vzpon potrebovala samovarovalni komplet, poleg tega pa je tura celodnevna.
- d) Gre za kratek sprehod, ki ga lahko opravi tudi brez nahrbtnika.

Točke   0   3

21. V zadnjih desetletjih smo priča zelo očitnim spremembam podnebja, ki povzročajo tudi posamezne intenzivne vremenske dogodke.

Zakaj so padavinski dogodki vse bolj intenzivni z večjimi količinami padavin?

- a) Ker lahko toplejši zrak sprejme več vodne pare.
- b) Ker naravni procesi s tem ohlajajo ozračje in tako skrbijo za ravnotežje.
- c) Ker se s segrevanjem ozračja troposfera znižuje, to pa povzroča večjo nasičenost padavinskih oblakov.
- d) Ker smo nehali uporabljati letala in rakete, ki bi zmanjševali intenzivnost padavin.

Točke   0   3

22. Slovenska planinska organizacija je v dobrem stoletju v Sloveniji nadelala, zavarovala in označila več kot 1500 planinskih poti. S planinskimi potmi in kočami so kljub različni primernosti za planinarjenje opremljene vse slovenske pokrajine.

Katera pokrajina premore najmanj planinskih poti?

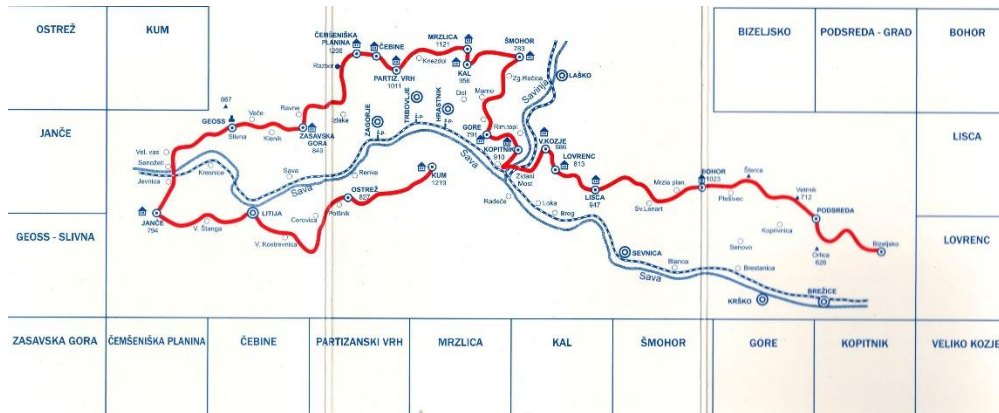
- a) Alpski svet
- b) Dinarski svet
- c) Panonski svet
- d) Primorski svet

Točke   0   3

23. Janez, Franci in Polona so si zadali, da bodo prehodili eno naših najstarejših planinskih poti, ki je nekoč potekala od Kumrovca do Kuma, zdaj pa se začne na Bizeljskem.

Kako se imenuje ta pot?

- Križem kražem po Posavskem hribovju
- Posavska planinska pot
- Zasavska planinska pot
- Sevniška planinska pot – Pot Lojza Motoreta

Točke 0 3

24. Ostajamo pri tej skupini prijateljev in njihovem raziskovanju planinskih poti okoli Bizeljskega. Glede na podatke aplikacije MaPZS se bodo iz Bizeljskega na Veliko Kozje povzpeli za 2730 metrov in se spustili za 1930 metrov.

Koliko ur bi potrebovali za omenjeno pot glede na te informacije, če zanemarimo druge parametre (npr. razdaljo in razmere) in upoštevamo podatke iz učbenika Planinska šola o osnovnih pravilih gibanja in splošni normativ?

_____ ur.

Točke 0 5

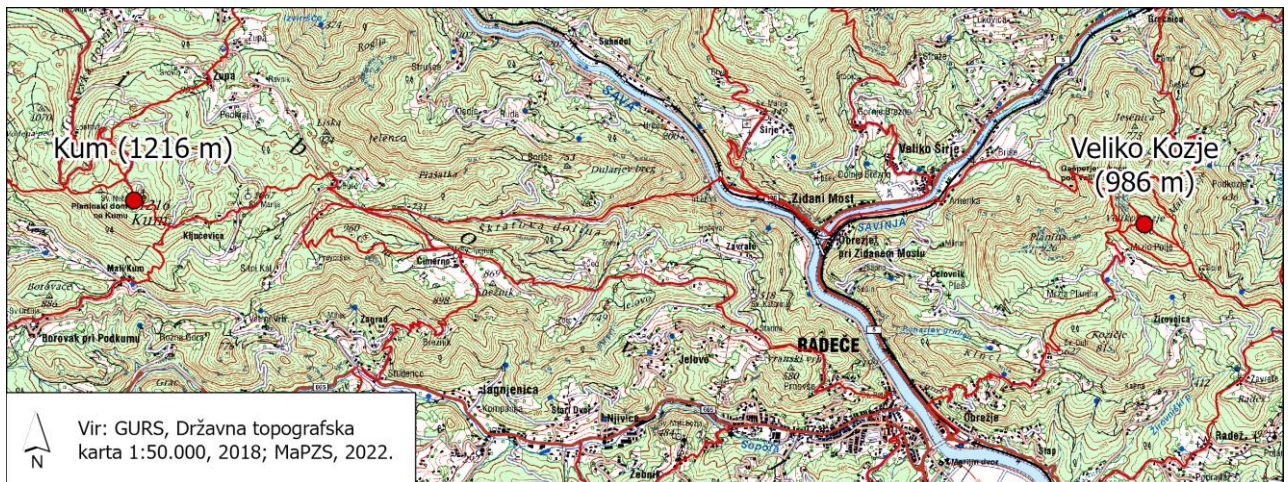
25. Prijatelji se pri izkušenejših planincih pozanimajo o poti, ki so si jo zadali. Jože jim na dolgo in široko razlaga, naj jih nič ne skrbi, saj so poti označene kot lahke in potekajo po hribovju, zato jim ne preti nobena nevarnost. A to ne drži popolnoma.

V okolici vrha Veliko Kozje je veliko tveganje za po analizi GRZS najpogostejši vzrok nesreč pri nas, to je:

- padec/ zdrs
- nepoznavanje terena
- telesna nepripravljenost
- udarec strele

Točke 0 5

26. Pri načrtovanju ture in ogledu zemljevida se Franci sprašuje, ali se bo z 980 metrov visokega vrha Veliko Kozje že videl končni cilj, Kum? Polona izmeri smerni kot s Kuma do vrha Veliko Kozje.

Na dan njihove ture je vreme jasno. Kolikšen smerni kot izmeri Polona in kakšen je razgled?

- a) 90° , Kum bodo videli.
- b) 270° , Kum se ne bo videl.
- c) 180° , Kum se ne bo videl.
- d) 360° , Kum bodo videli.

Točke 0 3

27. Ista skupina prijateljev se nekega zimskega jutra skupaj poda na turno smučanje. Ponoči je sneg pomrznil, in jim pri hoji s smučmi drsi, zato si Janez in Franci namestita dereze. Polona pa si namesti srenače.

Kateri pripomoček si je namestila Polona? Obkrožite!

a)

b)

c)

Točke 0 3

28. Franci, Polona in Janez uživajo na turnem smučanju po dolini Triglavskih jezer, med dvodnevno turo na Kanjavec. Janez potoži prijateljema: »Poglejta, prosim, kaj mi je padlo v oko. Občutek imam, kot bi imel v očeh pesek in vedno bolj me boli.«

Franci presodi, da gre za snežno slepoto. Kaj storijo?

- a) Polona posodi Janezu svoja očala in odsmučajo do zaprte kočice pri Triglavskih jezerih. V zimski sobi počakajo, da bolečina mine. Bodo že naslednji dan nadoknadili zamujeno.
- b) Janezu izperejo oči z vodo in se odpravijo naprej proti Zasavski koči na Prehodavcih, kjer bodo prespali v bivaku in se naslednji dan povzpeli na vrh Kanjavca.
- c) Polona Janezu poveže oči in počasi se odpravijo do zaprte kočice pri Triglavskih jezerih in tam v zimski sobi počakajo do teme. Ponoči ali zelo zgodaj zjutraj se bodo odpravili nazaj na izhodišče.
- d) Janez je najbrž samo tako ganjen zaradi naravnih lepot, ki ga obdajajo. Polona in Franci menita, da bo s kančkom humorja in dobre volje Janezu bolje, zato nadaljujejo pot.

Točke   0   3

29. Skupina planincev se je odpravila na društveni izlet na Krn, kjer so imeli rezervirano prenočišče v Gomiščkovem zavetišču. Pot iz Lepene so opravili v vročem sončnem vremenu. Med večernim opazovanjem zvezd se jim je pogled ustavil tudi na luni.

Kako imenujemo mavrični kolobar okoli Lune, kakršen se pogosto pojavi tudi okoli Sonca?

- a) Glorija
- b) Halo
- c) Irizacija
- d) Mavrica

Točke   0   3

30. Alpsko visokogorje v Sloveniji delimo na Julijske Alpe, Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe. Prav vse imajo vrhove, ki segajo tudi čez 2000 metrov, se pa te Alpe v marsičem precej razlikujejo, tudi po površini, ki jo zavzemajo.

Z 1 do 3 jih razporedi po velikosti površine, pri čemer uporabi za tiste z največjo površino 1, za tiste z najmanjšo pa 3.

Karavanke _____

Julijske Alpe _____

Kamniško-Savinjske Alpe _____

Točke   0   3

Št.	Rešitev	Točke	PŠ 2011/ 2021	PŠ 2016	TEMA
1	d	2	Str. 24/ Str. 27		Zgodovina planinstva in alpinizma doma in po svetu
2	b	3	Str. 23	Str. 23	Zgodovina planinstva in alpinizma doma in po svetu
3	b	3	Vir splet		Splošno
4	a	3		Št. 39	Planinska organizacija
5	b	3	Str. 321		Splošno/ Vozli
6	b	2		Št. 45 - 46	Planinske vrednote
7	b	2		Št. 73	Družabnost/ Splošno
8	d	2	2011 str. 114;	2016 str. 118	GRS/ Splošno
9	Ne drži Drži Drži 3x1T	3	Str. 59 in 65		Prehrana v gorah
10	Ne drži	3	Str. 225; PV 2022, 7 8/ str. 4 in 11.		Vremenoslovje
11	b	3	2011 str. 140-141	144-145	Gorska pokrajina
12	c	3		Str. 120	GRS
13	c	3	Str. 182	Str. 188	Orientacija
14	c	2	Str. 174	Str. 182	Planinske poti
15	d	3	Str. 160	Str. 166	Poznavanje in varstvo gorske narave
16	b, d 2x1T	2		Str. 161–2	Poznavanje in varstvo gorske narave
17	d	5	Str. 298	Str. 320	Gibanje v gorah
18	b	3	Str. 123		Prva pomoč/ GRS
19	c	3	Str. 200-201	Str- 208-9	Orientacija
20	b	3	Str. 277	Str. 289	Osebna in tehnična oprema
21	a	3	Str. 228-229	233- 234	Vremenoslovje
22	d	3	Str. 169	Str. 175	Planinske poti
23	c	3	Str. 175, splet		Planinske poti
24	10 – 14 ur (karkoli v tem razponu se upošteva)	5		Str. 290	Gibanje v gorah
25	a	5	Str. 240		Nevarnosti v gorah
26	a	3	Str. 203-205		Orientacija
27	c	3	Str. 282-283		Osebna in tehnična oprema
28	c	3	Str. 107-108		Prva pomoč
29	b	3	PŠ 2011, 231		Vremenoslovje
30	3, 1, 2 3x1T	3		Str. 153	Gorska pokrajina
	TOTAL	90			